Non Solus

24 juli 2022oeren en

Boeren en burgerlijke wijsheden.

We schrijven het jaar 1022. Dat is terecht 1000 jaren voor ons jaar 2022. Ik geef u een bericht van toen dat iets zegt over het weer van toen.
***1022**. Grote hitte en droogte tijdens de synode van Aken.*
Op 24 januari *Is er een zonsverduistering, totale verduistering en in Nederland dus zichtbaar.*
***1068.** In 1068 valt er veel regen, met als gevolg een buitengewone slechte oogst van fruit en wijn in de Elzas.*
Wij maken een sprongetje in de volgende eeuwen waarin de dood bij vele gezinnen een vaste kostganger was. De aantekeningen betreffen niet alleen het weer maar de belangstelling voor het weer groeide door het mislukken van wijn oogsten graan oogsten en misschien verband houdende ziekten.
Vier eeuwen geleden zijn de eerste temperatuur- en vochtmetingen verricht. Nederland was mogelijk het eerste land die de temperatuur systematisch bijhield.

Thermoscoop Thermometer

De thermoscoop bestond uit een lange, rechtopstaande verticale buis die van boven was afgesloten door een glazen bol. Het andere (open) uiteinde stond in een bak water. Bij hogere temperaturen zette de lucht in de bol uit en werd het water omlaag gedrukt. Eigenlijk gewoon een thermometer zonder schaalverdeling. Een voorloper was er al in de klassieke oudheid. In de tweede eeuw voor Christus gebruikte de arts Galenus een soortgelijk instrument.
1589. *In midden Europa is deze zomer de warmste sedert 1540 en daarbij erg droog. Ook onze stroken worden geteisterd door branden. In sommige moeren vreet hert vuur ondergronds verder. In Oirschot oogst men weinig koren en hooi.*

Eerste weermetingen

Galilei lukte het om het instrument verder te ontwikkelen. Het duurde tot later in de zeventiende eeuw voor weermetingen werden gedaan met deze Florentijnse thermometer. De eerste instrumenten werden gebruikt om de temperatuur van de wijn te meten. Pas na uitvinding van de barometer in 1644 door de Italiaan Evangelistica Torticollis, werden initiatieven genomen om het weer te meten. Ook dat gebeurde in Italië. Groothertog Ferdinand II van Toscane richtte hier in 1653 de Academia del Cimento op.
1601. *Het vriest zo streng en aanhoudend dat de Zuiderzee notabene verzilt en onderhevig aan eb en vloedstevig dicht vriest.*
Prins Maurits op het oorlogspad vin Brabant: Om de groote hitte vanden dach versmachten wel 40 menschen van den leger die door bleven ende onder dien wel 30 vande Engelschen ende 7

vande van Sijn Ex(Maurits) daertoe datse heur veel quaet dede dat sete veel waters droncken. Deze dach was zeer warm geweest..

De zwanenburgmetingen.

Vanaf 1735 werden er meteorologische metingen verricht op 'Huize Swanenburgh' in Zwanenburg. Dit zijn eigenlijk de eerst professionele metingen, gedaan door de wateropzieners. Omdat er een overlap is met de metingen in Utrecht op de Sonnenborgh is het mogelijk één lange reeks te maken die nu bijna drie eeuwen omvat. De Zwanenburg-Utrecht-De Bilt reeks wordt internationaal gebruikt voor klimaatonderzoek. De voortzettende ontwikkeling van de thermometer in Italie, onder Galilei leidde tot gebruik van de thermometer bij het fruit en de wijnen.

In Nederland gaf Drebbel. geoloog, de aanzet voor praktisch gebruik bij water en landbouw. In de industriële en particulieren overzichten gaan graden en bar's afgeleid van pascalvaste grootheden worden.

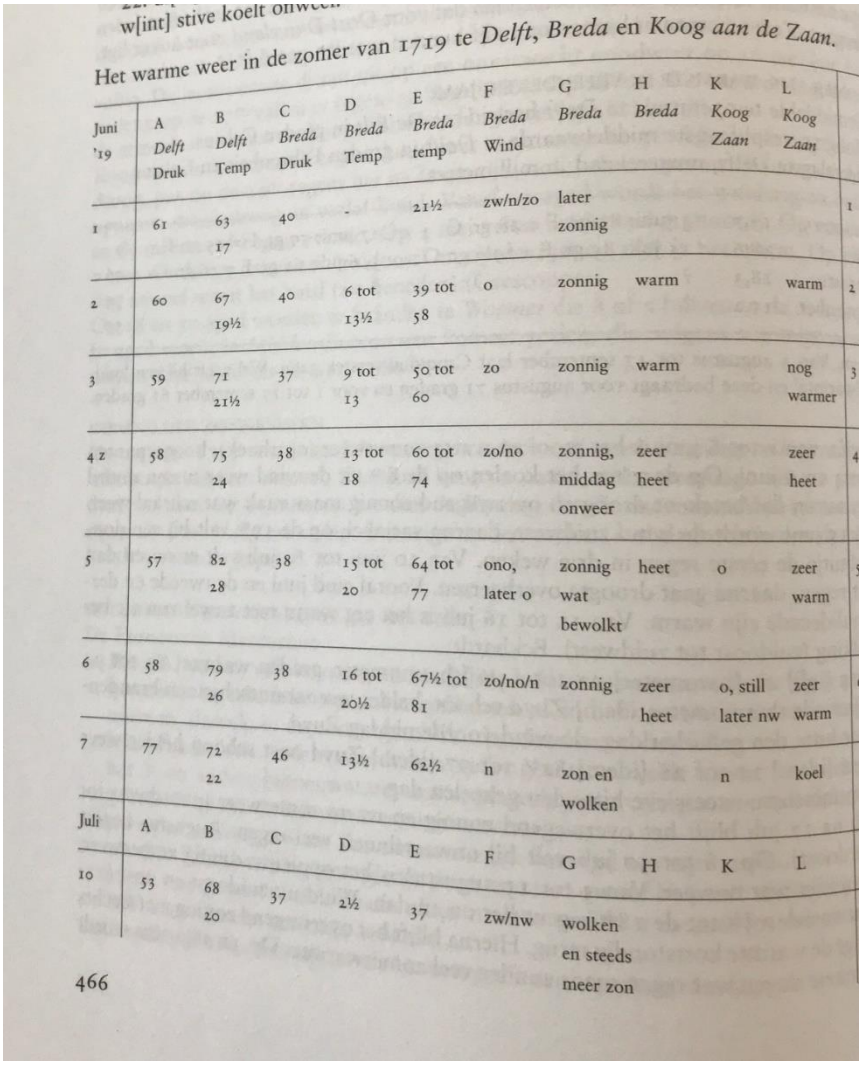

w[int] stive koelt onweer

Het warme weer in de zomer van 1719 te *Delft*, *Breda* en *Koog aan de Zaan*.

Juni '19	A *Delft* Druk	B *Delft* Temp	C *Breda* Druk	D *Breda* Temp	E *Breda* temp	F *Breda* Wind	G *Breda*	H *Breda*	K *Koog Zaan*	L *Koog Zaan*	
1	61	63 17	40	-	21½	zw/n/zo	later zonnig				1
2	60	67 19½	40	6 tot 13½	39 tot 58	o	zonnig	warm		warm	2
3	59	71 21½	37	9 tot 13	50 tot 60	zo	zonnig	warm		nog warmer	3
4 z	58	75 24	38	13 tot 18	60 tot 74	zo/no	zonnig, middag onweer	zeer heet		zeer heet	4
5	57	82 28	38	15 tot 20	64 tot 77	ono, later o	zonnig wat bewolkt	heet	o	zeer warm	5
6	58	79 26	38	16 tot 20½	67½ tot 81	zo/no/n	zonnig	zeer heet	o, still later nw	zeer warm	6
7	77	72 22	46	13½	62½	n	zon en wolken		n	koel	
Juli	A	B	C	D	E	F	G	H	K	L	
10	53	68 20	37	2½	37	zw/nw	wolken en steeds meer zon				

466

Weeroverzicht uit 1719

De voor mij zeer grote schrijver heeft in zijn leven als onderwijzer en studerend laten zien wat wetenschap is en betekenen kan.
Volg een deel uit het verhaal van Wikipedia.

Jan Buisman (Culemborg, 19 februari 1925) is een Nederlandse historisch geograaf. Hij groeide op in Borculo.

Levensloop Jan Buisman

Na zijn opleiding aan de Christelijke Kweekschool te Den Haag was Buisman verscheidene jaren onderwijzer. Op latere leeftijd ging hij in Amsterdam aardrijkskunde en geschiedenis studeren en in 1968 haalde hij zijn doctoraalexamen historische geografie. Buisman stond 38 jaar voor de klas en schreef een twintigtal boeken.

Na zijn pensionering zette hij zich aan zijn grote werk: de omvangrijke serie *Duizend jaar wind en water in de Lage landen*, die uiteindelijk acht delen moet gaan beslaan. Zeven delen zijn verschenen, het achtste is in voorbereiding (juni 2021). In deze serie boeken behandelt Buisman vanaf 763 van jaar tot jaar de weersomstandigheden in Nederland en België en verre omstreken. Uit de meest diverse bronnen weet hij weergegevens op te diepen. Zo kan men via Buisman vrijwel van elk jaar sinds 763 nagaan hoe de weersomstandigheden in dat jaar waren, soms tot op de dag nauwkeurig. Zijn boeken beschrijven ook vel bijvangst over cultuur en geschiedenis der lage landen

De boekenreeks verschijnt in nauwe samenwerking met het KNMI in De Bilt en wordt uitgegeven door uitgeverij Van Wijnen.

In maart 2011 verscheen een soort 'tussendeel' in de reeks, dat de honderd hoogtepunten uit de weergeschiedenis van Nederland beschrijft: *Extreem weer! Een canon van weergaloze winters & zinderende zomers, hagel & hozen, stormen & watersnoden.*

Op 29 april 2011 kreeg Jan Buisman een koninklijke onderscheiding; hij werd ridder in de Orde van Oranje-Nassau.[1]

Op 7 juni 2017 ontving hij in het Koninklijk Paleis in Amsterdam de Zilveren Anjer uit handen van prinses Beatrix, eveneens voor zijn verdiensten als weerhistoricus, die als cultureel erfgoed worden beschouwd.[2]

Het KNMI heeft in den beginne niet veel op gehad met Jan Buisman .

Vervolg.

Bij het goed volgen der opwarmende aarde in ons halogeen tijdperk kan vast gesteld worden dat de aarde al zeker 200 of meer, jaar wordt op gewarmd. Het schijnt echter de laatste 100 jaren toe genomen te zijn. Over niet te lange tijd zal ik hierover schrijven.
Het KNMI beschikt over alle informatie. Is wel aanwezig op haar Website maar voor het grote publiek zichtbaar na het nieuws’.
Dat is mooi voor de weer berichten maar zou verschoond kunnen blijven over en van klimaat waarschuwingen.
Samen met NPO informatie presenteren over het klimaat en hoe daar met alle ins en outs gekeken en geïnterpreteerd kan worden.
Er is meer Dan 120 jaar metingen.

Nicolaas Overbeeke **Nieuwerkerk aan den IJssel**